

UNIONENS HØJTSTÅENDE
REPRÆSENTANT FOR
UDENRIGSANLIGGENDER
OG SIKKERHEDSPOLITIK

Bruxelles, den 15.3.2019
JOIN(2019) 4 final

FÆLLES RAPPORT TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Forbedring af den internationale havforvaltning– To års fremskridt

{SWD(2019) 104 final}

DA

DA

SUNDE HAVE – EN AFGØRENDE ALLIERET OG ET FÆLLES ANSVAR

I november 2016 vedtog Europa-Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender en fælles meddelelse med titlen *International havforvaltning: en dagsorden for havenes fremtid*¹. Denne dagsorden markerer en uddybning af EU's internationale havpolitik. EU har bevæget sig og er fortsat i færd med at bevæge sig væk fra en sektorbaseret tilgang og over i retning af en integreret tilgang. EU har konsekvent fastholdt et overordnet mål om at sikre at havene er sikre, rene, sunde og forvaltes på bæredygtig vis.

EU's dagsorden for havene er en integreret del af EU's reaktion på FN's 2030-dagsorden, navnlig mål 14 for bæredygtig udvikling om at bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer. Dette afspejler EU's præference for stærke partnerskaber, multilateral dialog og internationalt samarbejde som en måde at gøre opmærksom på det presserende behov for at gøre en indsats for at sikre bevarelse og bæredygtig udnyttelse af vores have.

Sunde have er afgørende for menneskers liv og trivsel og den bæredygtige udvikling. Havene absorberer 25 % af al vores CO₂-udledning og omfordeler varme over hele kloden. Havet er hjemsted for millioner af arter, og havenes sundhedstilstand er stærkt afhængig af denne marine biodiversitet. Fisk og skaldyr er en vigtig kilde til protein og essentielle mikronæringsstoffer og bidrager dermed til den globale fødevarerforsyningssikkerhed og menneskers sundhed. Derudover tilbyder den "blå" havøkonomi væsentlige muligheder for bæredygtig og innovativ vækst samt anstændige jobs.

Med denne dagsorden for havene forfølger EU en handlingsorienteret tilgang, hvor der tages hånd om de største udfordringer for havforvaltning i dag.

Dette er den første midtvejsrapport udarbejdet af Europa-Kommissionen og Unionens højtstående repræsentant om EU's internationale havforvaltningsdagsorden siden vedtagelsen heraf. Den gør status over de hidtidige resultater med gennemførelsen af dagsordenen, præsenterer yderligere resultater, som bidrager til dagsordenens overordnede målsætninger, og giver et overblik over EU's fortsatte engagement i at styrke den internationale havforvaltning.

Rapporten ledsages af arbejdsdokument SWD(2019) 104 fra Kommissionens tjenestegrene, som indeholder en tilbundsående analyse af de fremskridt, der er gjort i retning af de 50 specifikke punkter, der er fastsat i EU's dagsorden for havforvaltning.

EFTER TO ÅR — KONKRETE RESULTATER

Siden EU vedtog sin dagsorden for havforvaltning i 2016, har Unionen intensiveret sine havrelaterede aktiviteter. Alle 50 tiltag er ved at blive gennemført med succes: nogle af dem er allerede afsluttet, mens arbejdet med en række af dem vil fortsætte ud over 2019. Dagsordenen har udløst internationalt samarbejde på tværs af alle kontinenter og under alle tre søjler i havforvaltningsdagsordenen og styrket EU's rolle som:

- en pålidelig partner i opbygningen af en international forvaltningsramme, som er bygget op omkring De Forenede Nationers havretskonvention
- en af de største bidragsydere til projekter vedrørende kapacitetsopbygning og fremme af den lokale, regionale og globale indsats

¹ JOIN(2016) 49 final.

- en vigtig støtte og serviceyder i forbindelse med havforskning og overvågning.
- en forretningspartner inden for den sammenhængende blå økonomi med en inklusiv og bæredygtig tilgang.

Der er afsat 590 mio. EUR under EU's udviklingspolitik til at fremme bedre havforvaltning med tredjelande² og over 500 mio. EUR til havforskning under Horisont 2020-programmet for forskning og innovation.

- **FØRSTE SØJLE: FORBEDRING AF DEN INTERNATIONALE HAVFORVALTNINGSRAMME**

Siden 2016 har EU fortsat udnyttet sin tilstedeværelse i internationale og regionale fora og sine bilaterale relationer til sine centrale partnere til at sikre, at de eksisterende regler gennemføres korrekt, og eventuelle mangler i lovgivningen afhjælpes.

På internationalt plan har EU arbejdet videre inden for navnlig FN's havretskonvention, som er den overordnede "forfatning" for alle maritime aktiviteter. Inden for denne ramme har EU stået i spidsen for de fremskridt, der er gjort med at skabe et retligt bindende instrument til beskyttelse af biodiversiteten i åbent hav. Forhandlingerne pågår, og EU og medlemsstaterne vil fortsat være drivkræfter i processen. Inden for FN's konvention om den biologiske mangfoldighed (CBD) fremmer EU aktivt etableringen af økologisk eller biologisk betydningsfulde havområder for at sikre beskyttelsen heraf. EU har også ydet finansiel støtte til gennemførelsen af konventionen om international handel med udryddelsestruede vilde dyr og planter (CITES) og dermed hjulpet eksportlandene med at sikre, at handelen med vilde havdyr er lovlig og bæredygtig³.

Derudover har EU bidraget til mere bæredygtige have, navnlig med hensyn til bevarelse og fiskeriforvaltning på **regionalt plan** gennem regionale havkonventioner og regionale fiskeriorganisationer (RFFO'er) med henblik på at forbedre en videnskabeligt baseret forvaltning. I den forbindelse har EU ydet 17 mio. EUR i 2017-2018 til forbedring af forvaltning, videnskab og kapacitetsopbygning og til øget regeloverholdelse i de 18 RFFO'er og RFFO'er for tun, hvori EU deltager. Denne EU-indsats for bæredygtighed har givet pote: ved udgangen af 2017 var 16 af verdens 18 symbolsk vigtige tunbestande igen på bæredygtigt niveau ifølge videnskabelig rådgivning.

Undertegnelsen af aftalen om forebyggelse af ureguleret fiskeri på åbent hav i det centrale Nordlige Ishav i oktober 2018 var en milepæl. Den afhjælper en væsentlig mangel i forvaltningsrammen for Det Arktiske Ocean og beskytter skrøbelige marine økosystemer med tanke på de kommende generationer.

EU har indgået aftaler med centrale maritime aktører om at opbygge **bilaterale partnerskaber**. EU har undertegnet det første havpartnerskab – med Kina – i juli 2018 og forventer at indgå et partnerskab med Canada i 2019.

I henhold til fiskeriaftalen for den centrale del af Det Arktiske Ocean har EU og ni andre aftalepartnere skrevet under på et forbud mod kommercielt højsøfiskeri i den centrale del af Det Arktiske Ocean, et område på størrelse med Middelhavet, i en indledende periode på 16 år. I denne periode vil de arbejde for at forbedre forståelsen af de arktiske økosystemer og mulighederne for bæredygtige fiskerier i lyset af det svindende isdække.

² Programmeringen 2014-2020.

³ COM(2018) 711 final.

Partnerskabsprogrammet mellem EU og Stillehavet, PEUMP, der blev indledt på "Our Ocean"-konferencen i Malta i 2017, tager sigte på at støtte bæredygtig forvaltning og udvikling af fiskeriet med henblik på fødevarerforsyningsikkerhed og økonomisk vækst i 15 stater i Stillehavsregionen. PEUMP følger en altomfattende og integreret tilgang med integration af klimaforandringer, miljø og ligestilling i alle aktiviteter.

EU har styrket partnerlandes og organisationers **kapacitet** til at overvåge havene, bevare den marine biodiversitet og eliminere lovligt, urapporteret og ureguleret (IUU-)fiskeri. EU har f.eks. bevilget 35 mio. EUR til stillehavsstater i henhold til PEUMP-programmet, 15 mio. EUR til Vestafrika i henhold til PESCAO-programmet og 28 mio. EUR til regionen omkring Det Indiske Ocean i henhold til ECOFISH-programmet samt 87 mio. EUR til samarbejdet med Cambodja i henhold til det nye CAPFISH-program.

God, international havforvaltning indebærer også, at man sikrer, at de maritime aktører kan udføre deres aktiviteter i et **trykt miljø**. I overensstemmelse med sin globale strategi og de specifikke regionalpolitikker for f.eks. Afrikas Horn og Guineabugten spiller EU en central rolle som global udbyder af maritime sikringstjenester. EU har mobiliseret midler til beskyttelse mod maritime trusler som pirateri og menneskehandel, nedbringelse af antallet af ulykker på havet og forebyggelse af miljøkatastrofer. Satellitdata fra EU's Copernicusprogram er blevet brugt af EU-organer som f.eks. Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed (EMSA) og til internationale eftersøgnings- og redningsoperationer på FN's anmodning.

ANDEN SØJLE: MINDRE PRES PÅ HAVE OG OPRETTELSE AF BETINGELSER FOR EN BÆREDYGTIG BLÅ ØKONOMI

Sunde have er en forudsætning for bæredygtig økonomisk udvikling. Hvis vi ønsker, at den blå økonomi skaber mere værdi af de blå sektorer og støtter kystsamfundene i morgen, må vi arbejde for at sikre sunde have i dag.

Havene regulerer vores klima, men de er også yderst sårbare over for virkningerne af **klimaforandringerne**. EU fremmer og udvikler en havrelateret indsats for at gennemføre Parisaftalen, f.eks. naturbaserede løsninger og havbaseret vedvarende energi. Disse elementer blev gentaget i den nye strategiske vision for opnåelse af et klimaneutralt Europa inden 2050, som blev vedtaget af Kommissionen i november 2018⁴. Visionen fremhæver bevarelse, anvendelse og forvaltning af marine økosystemer og ressourcer som en af prioriteterne i forbindelse med begrænsning af og tilpasning til klimaforandringerne.

Siden 2017 har EU afsat specifikke midler til genopretning af marine økosystemer og kystøkosystemer i forskellige regioner rundt om i verden, herunder Middelhavet, Sydøstasien og AVS-landene, og bevilget i alt over 90 mio. EUR. Endvidere fremmer EU offshorevindenergi og havenergi for at tilvejebringe ren energi til øer og kyststrækninger i EU og resten af verden. EU udsender f.eks. teknisk ekspertise til Indien i år for at hjælpe landet med at sende sin første havvindmøllepark i udbud.

Derudover spiller EU en aktiv rolle med hensyn til at fremme en stærk global indsats for at bekæmpe skibsfartens emissioner i overensstemmelse med Den Internationale Søfartsorganisations strategi om at halvere sådanne emissioner inden 2050.

⁴[COM\(2018\) 773 final.](#)

EU undertegnede en fælles erklæring med Sydkorea om en indsats for at bekæmpe IUU-fiskeri, efter at der var opnået gode resultater i EU-Korea-arbejdsgruppen, som blev nedsat efter ophævelsen i april 2015 af det "gule kort" for IUU-fiskeri.

Som frontløber i kampen mod **IUU-fiskeri** siden vedtagelsen af IUU-forordningen i 2008 har EU indledt dialoger om IUU-fiskeri med mere end 50 lande i alle de vigtigste fiskeriområder. Takket være disse dialoger er det lykkedes 14 lande at reformere deres kontrol- og forvaltningssystemer i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser som flag-, kyst-, havne- og markedsstater⁵. EU's betydelige netværk af bæredygtige

fiskeripartnerskabsaftaler blev også udnyttet til at understøtte EU's IUU-politik. Inden november 2018 var der indgået ti bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler med et samlet budget på 135 mio. EUR om året. Yderligere tre bæredygtige fiskeripartnerskabsaftaler er blevet færdigforhandlet og bør træde i kraft i den nærmeste fremtid. Endvidere har EU vedtaget nye regler til sikring af, at EU's fiskerflåde fisker bæredygtigt uden for EU-farvande⁶. EU har også fortsat sin støtte til bekæmpelsen af IUU-fiskeri i forskellige RFFO'er. Med støtte fra EU blev der vedtaget en plan for IUU-fiskeri i Middelhavet og Sortehavet, og der blev foreslået strenge identifikationsprocedurer for IUU-fartøjer i Det Indiske Ocean og havene omkring Antarktis. Desuden er EU-Fiskerikontrolagenturet med støtte fra Det Europæiske Agentur for Søfartssikkerhed i færd med at gennemføre et pilotprojekt for bistand til og forøgelse af global IUU-afskrækkelse.

Desuden foreslog EU i oktober 2016 WTO at forbyde visse former for fiskerisubsidier, som bidrager til overkapacitet, overfiskning og IUU-fiskeri. EU er fortsat aktivt engageret i at nå en aftale senest inden 2020 i overensstemmelse med delmål 6 under mål 14 for bæredygtig udvikling.

EU har engageret sig i at forme den internationale reaktion på det stadig mere presserende problem med **havaffald**. Det har EU-strategien for plast i en cirkulær økonomi⁷ dannet grundlag for. EU støtter aktivt opfølgningen på den resolution om affald i havet og mikroplast, som FN's tredje miljøforsamling vedtog i december 2017. I 2018 har EU støttet det canadiske G7-formandskabs fokus på affald i havet og plastforurening. EU yder også målrettet støtte til forbedring af affaldshåndteringen i Stillehavsområdet og Sydøstasien, hvor der er massive problemer med at håndtere plasticforurening.

EU-strategien for plast i en cirkulær økonomi består i en samlet tilgang til at eliminere udledning af plastaffald og mikroplast, navnlig til havmiljøet, og er blevet fulgt af et forslag om at forbyde de ti mest udbredte engangsplastprodukter, der findes på strande og i havet, samt indføre nye regler om tabte og efterladte fiskeredskaber. Pakken suppleres af et forslag til et nyt direktiv om modtagefaciliteter i havne for at løse problemet med havaffald fra skibe, herunder fiskerfartøjer og fritidsfartøjer.

I det transatlantiske netværk af beskyttede havområder er der nu samlet forvaltere af beskyttede havområder rundt om Atlanterhavet fra Nord- og Sydamerika, Afrika og Europa. Venskabsprojekterne har gjort det muligt for dem at netværke og udveksle bedste praksis for forvaltningen. De søger nu at fortsætte deres samarbejde på

EU har allerede udpeget mere end 10 % af sine hav- og kystområder som **beskyttede havområder** — to år før fristen for at nå målet fastsat i konventionen om den biologiske mangfoldighed — og træffer foranstaltninger for at sikre, at de forvaltes effektivt. EU hjælper nu andre med at nå dette mål ved at fremme nye og velforvaltede

ies/files/illegal-fishing-overview-of-existing-procedures-third-

⁷ KOM(2018) 28 endelig.

beskyttede havområder over hele verden. Der er investeret over 23 mio. EUR i at udforme retningslinjer, udføre videnskabelige undersøgelser og forskning og etablere venskabsprojekter for at tilskynde til gensidig læring og samarbejde.

• INDSATSOMRÅDE 3: STYRKELSE AF INTERNATIONAL HAVFORSKNING OG -DATA

En virkningsfuld politik for havene er afhængig af en fornuftig forståelse af vores have, hvordan de reagerer på de kumulative virkninger af menneskelig aktivitet, og hvordan vi klogt kan udnytte det, de har at tilbyde os.

EU har fortsat sin indsats for at fremme havforskning, data og videnskab med det formål at udvikle omfattende, pålidelig, sammenlignelig og tilgængelig viden om havene med henblik på at forbedre den politiske beslutningstagning, drive innovation og fremme en bæredygtig "blå" økonomi. Med henblik herpå er Kommissionen begyndt at offentliggøre en årlig havtilstandsrapport fra Copernicus⁸. Kommissionen er især opsat på at forbedre dataindsamlingen, -adgangen og -kompatibiliteten. Gennem Det europæiske havobservations- og -datanetværk (EMODnet) forbinder Kommissionen globale og nationale databaser for at skabe et internationalt **havdatanetværk**, der giver åben adgang til havdata og -produkter fra Europa og tredjelande. I 2018 øremærkede EU f.eks. 3,5 mio. EUR til et bedre havdatasamarbejde med Kina. Endvidere finansierer EU gennem Horisont 2020-forsknings- og innovationsprogrammet projekter, der har til formål at gøre havobservationer i Atlanterhavet og havene omkring Europa klar til fremtiden.

I 2018 offentliggjorde Kommissionen den anden havtilstandsrapport. I rapporten vurderes den aktuelle tilstand, de naturlige variationer og ændringer i verdenshavene og de europæiske regionale have på grundlag af omfattende, avancerede data fra EU's Copernicus-

For at styrke investeringerne i "**blå**" **videnskab og innovation** har Kommissionen sat skub i udviklingen af cloudbaserede tjenester og forskningsinfrastruktur gennem Horisont 2020-programmet. Samarbejde med partnere uden for EU's grænser giver os en bedre forståelse af dynamik og tendenser i havene. Det fremmer også innovation og nedbringer omkostningerne. Galwayerklæringen om et Atlanterhavssamarbejde fra 2013 har allerede udbygget EU's **marine forskningssamarbejde** med USA og Canada. I fortsættelse af dette vellykkede samarbejde undertegnede EU i 2017 Belémerklæringen om et forsknings- og innovationssamarbejde i Atlanterhavet med Brasilien og Sydafrika og udvidede dermed sit samarbejde til det sydlige Atlanterhav. I 2018 indgik Kommissionen administrative samarbejdsaftaler om havforskning og innovation med Argentina og Kap Verde. Herefter dækker samarbejdet "All Atlantic Ocean Research Alliance" Atlanterhavet fra Arktis til Antarktis.

VIDEREUDVIKLING

Som et supplement til den internationale havforvaltningsdagsorden har EU siden vedtagelsen heraf truffet foranstaltninger og iværksat initiativer, som bidrager til at styrke den internationale havforvaltning yderligere.

⁸ <http://marine.copernicus.eu/science-learning/ocean-state-report/>.

- Som tilsynsførende med initiativet "Vores hav" har EU opfordret til en beslutsom global indsats og genereret ambitiøse tilsagn om at forbedre havforvaltningen på konferencerne på Malta i 2017 og på Bali i 2018.
- Som fortaler for den "blå" økonomi indledte Kommissionen partnerskabet om frivillige finansieringsprincipper inden for bæredygtig blå økonomi og har foreslået at skabe en taksonomi til klassificering af økonomiske aktiviteter, der betragtes som miljømæssigt bæredygtige, hvilket omfatter aktiviteter med henblik på bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af marine ressourcer.
- I tillæg til EU's investeringer i havforskning er der i de seneste to år afsat 46 mio. EUR til Copernicustjenesten til havovervågning til at foretage globale observationer, prognoser og analyser af havenes tilstand, herunder virkningerne af klimaforandringerne.
- Kommissionen har foreslået at afsætte øremærkede midler til international havforvaltning i henhold til **Den Europæiske Hav- og Fiskerifond** for 2021-2027⁹. Dette vil muliggøre en målrettet indsats fra EU's side, f.eks. for at gøre fremskridt i kampen mod IUU-fiskeri og for at øge den internationale maritime sikkerhed.
- Kommissionen har fremsat sine forslag til EU's forsknings- og innovationsprogram for perioden efter 2020, "**Horisont Europa**" (2021-2027)¹⁰. International havforvaltning er også et af de prioriterede områder i de foreslåede **eksterne finansieringsinstrumenter**¹¹ efter 2020.
- Der blev sat gang i udviklingen af en fælles maritim dagsorden for Sortehavet med ministererklæringen *Hen imod en fælles maritim dagsorden for Sortehavet*, som blev godkendt på havets dag i Europa i Burgas, Bulgarien.
- Endelig bidrager EU til den anden FN-undersøgelse vedrørende verdenshavene, som er under udarbejdelse, og er også begyndt at forberede sit bidrag til FN's tiår for havforskning og bæredygtig udvikling (2021-2030).

KONKLUSION OG NÆSTE SKRIDT

Siden vedtagelsen af sin internationale dagsorden for havforvaltning har EU opnået en række succeser. Der er gjort store fremskridt både inden for alle tre indsatsområder og på andre områder.

Men en række udfordringer består. Havsystemerne er komplekse, og forvaltningen af havene er derfor mangesidet. Belastningen fra klimaforandringer, forurening, tab af biodiversitet, offshoreudvinding og overfiskeri tynger fortsat vores hav. De udgør samlet set en vifte af trusler mod livet i havet. De udgør en stor udfordring — en udfordring, der er for stor og kompleks til at noget land i regionen kan tackle den på egen hånd. Det kræver en bred koalition af aktører, som handler i fællesskab i henhold til internationale regler, at holde verdenshavene sunde. Med en global befolkning, der forventes at nå 9-10 mia. inden 2050, vil presset kun vokse.

EU er en pålidelig international anfører for bestræbelserne for yderligere tiltag på havområdet og er fortsat fast besluttet på at skabe ændringer, navnlig for så vidt angår fire af de ti mål for bæredygtig udvikling, som skal nås senest i 2020. EU afventer den kommende rapport om havene fra Det Mellemstatslige Panel om Klimaændringer og optrapper også sin indsats for at

⁹ COM(2018) 390 final.

¹⁰ COM(2018) 435 final og COM(2018) 436 final – 2018/0225 (COD).

¹¹ 2018/0243 (COD), 2018/0244 (COD), 2018/0247 (COD) Forslag til

sikre tilpasning til de virkninger, som klimaændringerne har på havene og anvendelsen af dem.

Fra 2019 opretter Europa-Kommissionen og den højtstående repræsentant et **EU-interessentforum for international havforvaltning** for eksperter, repræsentanter for civilsamfundet, akademikere og beslutningstagere, der beskæftiger sig med verdens have. Dette forum vil følge op på EU's vedtagne prioriteter, drøfte aktuelle og fremtidige udfordringer for den internationale havforvaltning og komme med anbefalinger til fremtidige tiltag.